

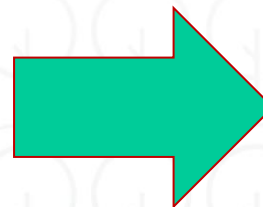
Par kooperācijas attīstību lauksaimniecības nozarē

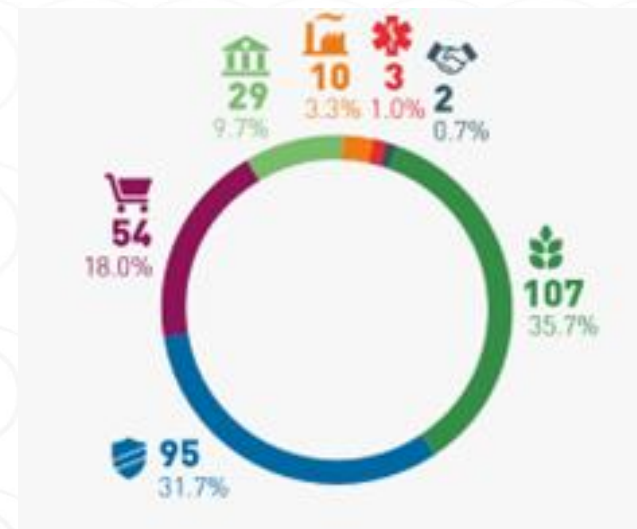
DĀRZKOPIBAS
KONFERENCE

Kopskats par kooperāciju

- Pasaulē ir 3 miljoni kooperatīvu, ar kooperatīviem ir saistīti vairāk kā 10% pasaules iedzīvotāju.
- Kopējais biedru skaits, kas ir kooperatīvos – miljards (finanšu kooperatīvi, ieskaitot bankas, apdrošināšanas sabiedrības).
- Tikai lielāko 300 kooperatīvu kopējais apgrozījums ir 2,4 triljoni eiro
- Kooperatīvi nodarbina vai nodrošina darba iespējas - 280 miljoniem cilvēku visā pasaulē - jeb 10% no pasaules nodarbinātajiem iedzīvotājiem.

Lauksaimniecības kooperatīvi starp TOP 300:

Starp lielākajiem kooperatīviem visvairāk ir tieši lauksaimniecības kooperatīvu

LLKA apvieno 53 kooperatīvus, kuros ir vairāk kā 5400 saimniecību

Kooperācija pasaulē: TOP 300 sadalījums Eiropā.

Dānijā, Somijā, Zviedrijā un Norvēģijā – 34 lielle kooperatīvi*

TOP 300 TURNOVER USD
geographical distribution

AMERICAS	
USA	73
Brazil	12
Canada	7
Argentina	2
Total	94

EUROPE	
France	40
Germany	31
Netherlands	17
Italy	13
Denmark	10
Finland	10
Spain	8
Norway	7
Sweden	7
Switzerland	6
UK	6
Austria	4
Belgium	4
Poland	2
Ireland	1
Total	166

ASIA-PACIFIC	
Japan	21
New Zealand	5
Republic of Korea	4
Australia	3
India	3
Singapore	2
Malaysia	1
Saudi Arabia	1
Total	40

EUROPE

France	40
Germany	31
Netherlands	17
Italy	13
Denmark	10
Finland	10
Spain	8
Norway	7
Sweden	7
Switzerland	6
UK	6
Austria	4
Belgium	4
Poland	2
Ireland	1
Total	166

* no TOP 300 kooperatīviem – 107 ir lauksaimniecības

Lielākie lauksaimniecības kooperatīvi Ziemeļvalstīs un Baltijā

Dānija	Somija	Zviedrija	Norvēģija
Arla Foods (piens)	Faba osk (piens)	Lantmännen (graudi)	Nortura (gaļa)
DLG Group (apgāde)	Hankkija (apgāde)	Ruuthsbo AB (apgāde)	TINE (piens)
Danish Crown (lopkopība)	Metsäliitto Cooperative (mežs)	Södra Åsa Lantbruks AB (mežs)	Felleskjøpet Agri (apgāde)

Latvijā	Igaunijā	Lietuvā
LATRAPS	E - piim	Pienas LT
VAKS	Keveli	Vilkaviškio Grūdai
Piena loģistika	Teravili	Lagrenas Žemės
Baltijas dārzeni	Valio Igaunija	Ūkio Kooperatyvas

Lauksaimniecības kooperatīvi Baltijā un Skandināvijas valstīs

Baltijas valstīs de jure ir ~ 500

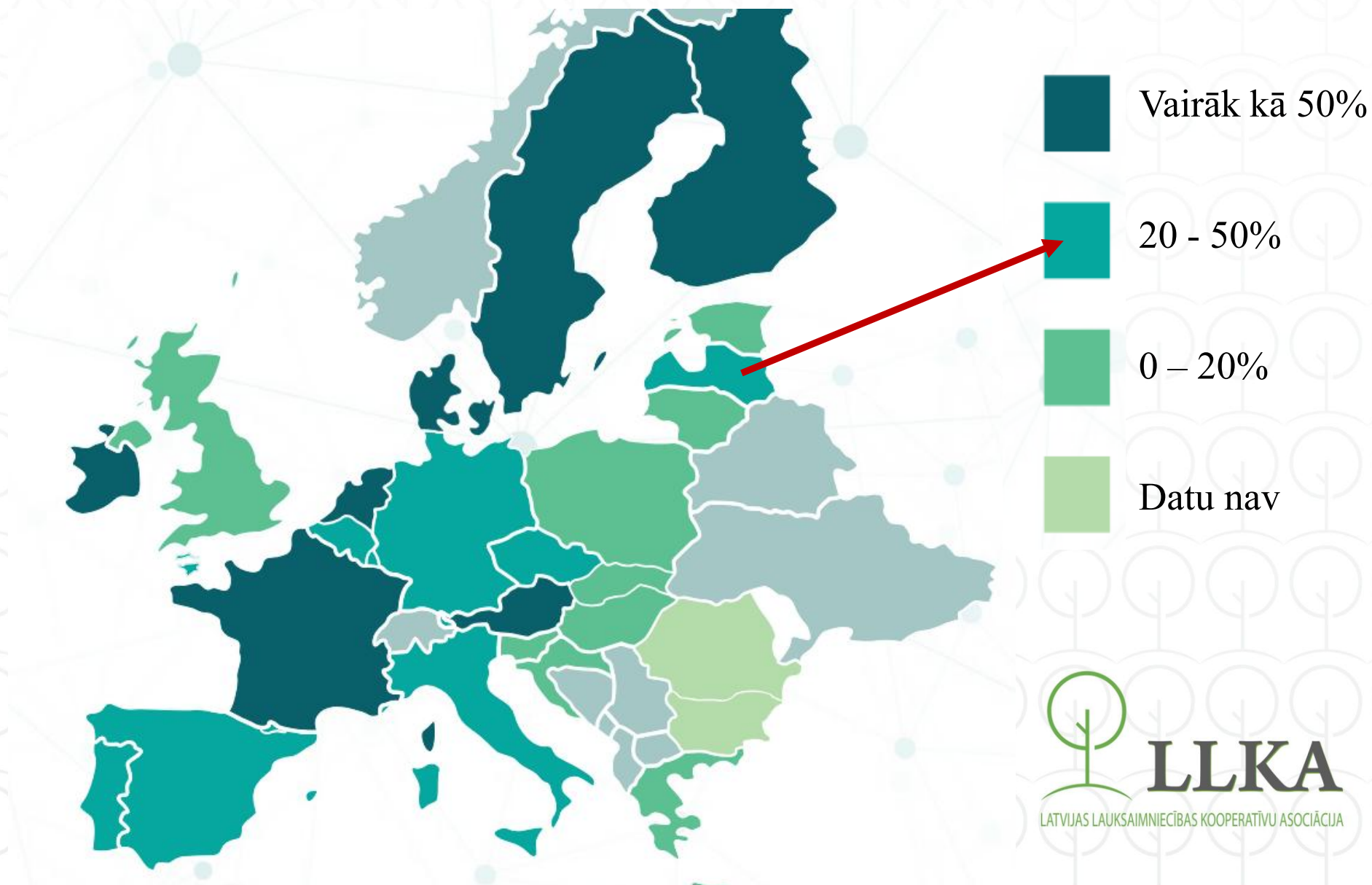
- Taču no tiem atbilstīgi* kooperatīvi ir tikai 100
- Lietuvā kopā ir ~ 400, bet atbilstīgi ~ 40,
- Latvijā kopā ir ~ 100, bet atbilstīgi - 50
- Igaunijā - 9

Skandināvu valstīs ~ 100

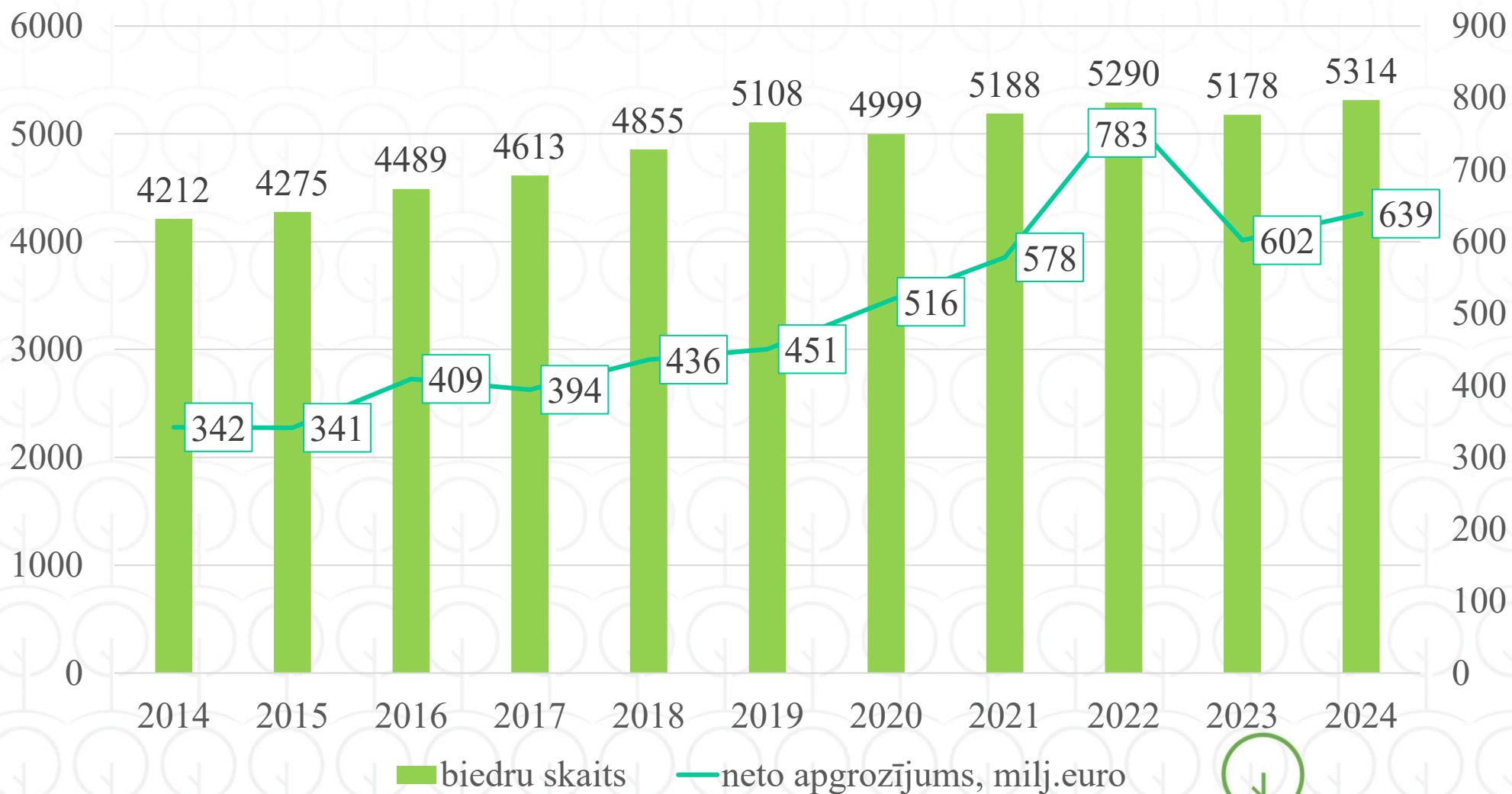
**Atbilstīgs kooperatīvs sniedz pakalpojumus biedriem, kas nepieciešami produkcijas ražošanai un kopīgai laišanai tirgū (apgrozījums ar biedriem un demokrātiska pārvalde – katram biedram viena balss, biedri ir pārstāvēti pārvaldes struktūrā – valdē vai padomē, ja tāda ir). Atbilstības statuss ir pamats valsts un ES atbalsta saņemšanai, kā arī uzticamības apliecinājums zemniekiem un sadarbības partneriem.*

**Tirgus daļu novērtējums Eiropas valstīs:
Dānija, Zviedrija un Somija vairāk kā 50%.
Latvija no 20 līdz 50%, bet Igaunija un Lietuva līdz 20%.**

Biedru skaits atbilstīgajās kooperatīvajās sabiedrībās un to neto apgrozījums

Kooperatīvs dārzkopjiem dod iespēju pārvērst individuālo saimniecību spēku kopīgā tirgus priekšrocībā

- Stabilāka un drošāka produkcijas realizācija — kooperatīvs nodrošina piekļuvi lielajiem pircējiem, veikaliem un pārstrādei, kas individuāli bieži nav sasniedzami.
- Labākas cenas un sarunu pozīcija — apvienots apjoms ļauj diktēt nosacījumus, nevis pieņemt tos, un mazināt cenu svārstību riskus.
- Kopīga šķirošana, fasēšana un kvalitātes standarti — profesionāli pakalpojumi, kas individuāli būtu dārgi, bet kooperatīvā kļūst pieejami un efektīvi.
- Loģistikas un uzglabāšanas risinājumi — kopīgas noliktavas, aukstās kameras un transporta organizēšana samazina zudumus un izmaksas.
- Iespēja audzēt to, ko tirgus patiešām pieprasa — kooperatīvs nodrošina tirgus informāciju, prognozes un palīdz plānot kultūras, apjomus un šķirnes.

Kooperācijā - katrs audzētājs saglabā savu saimniecību un identitāti, bet iegūst spēku — stabilu tirgu, profesionālu atbalstu un kopīgu attīstības platformu.

- Kopīgas investīcijas modernās tehnoloģijās — laistīšanas sistēmas, šķirošanas līnijas, digitalizācija un energoefektivitāte kļūst pieejamas, dalot izmaksas.
- Zināšanu apmaiņa un profesionāls atbalsts — agronomu konsultācijas, pieredzes braucieni, mācības un savstarpējā palīdzība ikdienas problēmu risināšanā.
- Spēcīgāka balss nozares politikā — kopīgi pārstāvēt dārzkopjus, iespējams panākt taisnīgākus nosacījumus, atbalsta instrumentus un godīgu konkurenci.
- Mazāks risks un lielāka drošība — kooperatīvs palīdz pārvarēt sezonālos izaicinājumus, ražas svārstības un tirgus krīzes.